

Forsøg med sorter af oliehør 1940—1947.

Ved H. Bagge.

422. beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

I beretningen gøres der rede for orienterende forsøg med partier og sorter af oliehør i 1940—1943 og forsøg med sorter af oliehør i 1944—1947. Foreløbige resultater af sidstnævnte er offentliggjort i 386. og endelige i 405. meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur. Ved talmaterialets bearbejdning har beregner *M. Jørgensen* medvirket og beretningen er udarbejdet af forstander *H. Bagge*, Aarslev.

Forstanderne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Ved statens forsøgsstationer blev der i 1934—1937 udført forsøg med sorter af oliehør med følgende gennemsnitsresultater (290. meddelelse):

Sortsbetegnelse	hkg frø pr. ha	Forholdstal
La Plata.....	18.0	100
Bison.....	13.7	76
Red Wing.....	13.0	72

La Plata var modtaget fra Danske Oliemøller og Sæbefabrikker Akts., København, i 1934. Der blev i et enkelt eller i et par år prøvet et par andre partier af La Plata. Det ene parti svarede omtrent til forannævnte, medens det andet havde større frø og gav ca. 10 pct. mindre frøudbytte, men det lå dog betydeligt over sorterne Bison og Red Wing. Disse sorter, der er henholdsvis fra Nord Dakota og Minnesota, har været meget dyrket i de nordlige stater af U. S. A. og i Canada, særlig på grund af deres modstandsevne mod rustangreb og visnesyge, men i disse forsøg gav de ca. $\frac{1}{4}$ mindre frøudbytte end den bedste La Plata-hør. De havde lavere kornvægt, tyndere og højere strå og gav noget større

stråudbytte end denne. I 1934 deltog endvidere i forsøgene indisk hør fra Bombay og Calcutta. Frøudbyttet var kun halvt så stort som af La Plata. Desuden var strået så kort, at høstning med binder var umuligt. Frøene havde et højt olieindhold.

Indtil 1940 havde der kun forsøgsvis været dyrket oliehør i Danmark, og da man i 1940 iværksatte en avl af oliehør, fandtes ingen danske sorter. Til udsæd måtte man derfor på grundlag af de her refererede forsøgsresultater vælge La Plata.

Orienterende forsøg med partier og sorter af oliehør 1940—1943.

Da det efter forsøgene i 1934—1937 kunne ventes, at der ville være nogen forskel på de frøpartier af La Plata, der kom her til landet, blev der ved forsøgsstationerne i årene 1940—1943 udført orienterende forsøg til sammenligning af en række frøpartier af La Plata-hør. I forsøgene deltog endvidere enkelte andre udenlandske sorter samt spindhørsorten Concurrent. Forsøgene udførtes på lermuldet jord ved Lyngby og Aarslev og fra 1941 tillige på sandmuldet jord ved Borris. De blev gennemført med 2—4 fællesparceller à ca. 25 m². Gennemsnitsresultaterne af disse orienterende forsøg meddeles nedenstående:

Forsøgsår	Betegnelse	Antal forsøg	hkg pr. ha		Forholdstal		
			frø	strå	frø	strå	
1940—1943	La Plata,	Bunge, Jutlandia	10	13.5	20.7	100	100
1940	»	Pablo Hadra	2	13.2	21.0	98	102
1940	»	126	2	12.2	20.8	91	100
1940	»	Bunge, Kina	2	12.2	22.5	91	109
1940	»	230	2	11.7	20.8	87	100
1940	»	127	2	11.6	20.8	86	100
1940	»	Aalborg	2	11.4	20.8	85	100
1940—1941	»	Riegel 10	4	13.5	19.2	100	93
1940—1941	»	126	4	13.1	19.0	97	92
1940—1941	»	Oregon	4	12.8	19.0	95	92
1940—1941	»	H. C. M.	4	12.8	18.8	95	91
1940—1941	»	Sipperup	4	13.6	18.8	101	91
1940—1943	»	Rabenslyst	10	14.3	17.2	106	83
1940	Red Wing,	U. S. A.	2	10.3	21.3	76	103
1940—1942	Bison,	U. S. A.	7	12.5	21.3	93	103
1941—1943	Roland 35,	Tyskland	8	12.6	24.7	93	120
1940—1943	Concurrent	(Spindhør)	10	10.1	29.8	75	144

La Plata frøpartierne er leveret af Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Danske Oliemøller og Sæbefabrikker Akts., Dansk Soyakagefabrik, gårdejer Sandfeldt Larsen, Sipperup og proprietær A. Buch, Rabenslyst. De to sidstnævnte partier havde tidligere været dyrket i Danmark, og »Sipperup« blev prøvet i de foran refererede forsøg, hvor den gav mindre frøudbytte end det frøparti, der deltog i alle forsøgene 1934—1937. Betegnelserne refererer sig til partinummer, afskibningssted, transportbåd eller leverandørens bosted. Frøpartierne og sorterne har deltaget i forsøgene i forskelligt antal forsøg og år. For de partier og sorter, som ikke har været med i alle forsøgene, er udbytte-tallene i oversigten omregnet i forhold til La Plata, Bunge, Jutlandia, så tallene kan direkte sammenlignes med denne. Udbyttet efter de forskellige partier af La Plata har varieret fra 11,4—14,3 og har gennemsnitlig været 12,8 hkg frø pr. ha. Det har således ikke været ligegyldigt, hvilket frøparti, der er blevet anvendt til udsæd, men for de flestes vedkommende har udbyttet ligget tæt omkring gennemsnittet. Partiet fra Rabenslyst gav størst frøudbytte, men var ligesom »Sipperup« meget uens. Som måleprøve i forsøgene 1944—1947 er derfor benyttet Bunge, Jutlandia. Sorten Bison har klaret sig noget bedre i disse forsøg end i forsøgene 1934—1937. Roland 35, der er en tysk sort (se side 267), gav omtrent som gennemsnittet af La Plata, men 0.9 hkg frø pr. ha eller 7 pct. mindre end Bunge, Jutlandia.

Forsøg med sorter af olieør 1944—1947.

Fra 1940 er der såvel af danske som svenske planteforædlere udført et arbejde på forædling af olieør, som er resulteret i flere nye sorter. Og i 1944—1947 er der ved forsøgsstationerne udført forsøg med nogle af disse, samt en importeret argentinsk sort. I forsøgene deltog endvidere La Plata, Bunge, Roland 35 og spindhørsorten Concurrent, der alle var med i de ovenfor omtalte orienterende forsøg.

Forsøgene er udført på lermuldet jord ved Lyngby og Aarslev og på god sandmuldet jord ved Borris. Til hørren, der i de fleste tilfælde er sået efter rodfrugter, er i regelen gødet med 0—200 kg superfosfat, 200—300 kg kaligødning og 200—400 kg kalksal-

peter pr. ha. Frøet er radsået på 24—25 cm rækkeafstand i sidste halvdel af april eller først i maj. Af olieør er sået 80—90 og af spindhør 120—130 kg velspirende, afsvampet frø pr. ha. Kulturen er renholdt ved hjulhakning og håndlugning. Forsøgene er gennemført med 4 à 5 fællesparceller à ca. 25 m². Ved høstningen er spindhørrer i regelen håndrusket og olieører høstet med le. I enkelte tilfælde, hvor olieører har været lang, er også alle olieørsorterne håndrusket, og omvendt i et tilfælde, hvor spindhørrer var kort, blev denne høstet med le. Stråudbyttet er bestemt ved vejning og beregnet som høstet med le. Hvor strået har opnået en nogenlunde længde, over 45 cm, er der foretaget tavebestemmelse i dette, men der er ikke herved fremkommet brugelige resultater. I frøet er udført tørstofbestemmelse og ved opgørelsen er frøudbyttet omregnet til frø med 90 pct. tørstof. Flere af sorterne har ikke deltaget i alle forsøgene, og for disse er udbyttet i oversigterne over gennemsnitsresultater omregnet i forhold til gennemsnit af de 4 olieørsorter, som har været med i alle forsøgene.

Vækstkårene i forsøgsårene har gennemgående været gode for olieører. I gennemsnit for de 4 olieørsorter, som har deltaget i alle forsøgene, er der opnået nedenstående frøudbytte i de enkelte forsøg:

	hkg frø pr. ha		
	Lyngby	Aarslev	Borris
1944.....	14.1	15.3	11.3
1945.....	16.2	20.8	11.4
1946.....	16.4	14.7	—
1947.....	18.4	20.2	16.9

På lermuldet jord har frøudbyttet vel varieret en del fra forsøg til forsøg, men som helhed har det været godt. I 1944 og 1945 er frøudbyttet forholdsvis lavt ved Borris, og i 1946 var det meget lavt og uregelmæssigt, og resultaterne fra dette forsøg er derfor ikke taget med i opgørelsen. Der har i nogle af forsøgene været angreb af sygdomme, navnlig stængelpletsyge, og i et enkelt tilfælde visnesyge, ligesom også lejesæd er forekommet, måske på grund af eller forstærket af sygdomsangrebene. Disse har ikke været lige fremtrædende i alle sorterne.

Frøudbyttet. I tabel 1 er meddelt frøudbyttet i de enkelte forsøg angivet i forholdstal med La Plata = 100. De sorter, som ikke har deltaget i alle forsøgene, er anført nederst i tabellen.

Tabel 1. Forsøg med sorter af olieør.
Oversigt over frøudbyttet i de enkelte forsøg.
Forholdstal.

Sortsbetegnelse	Lyngby				Aarslev				Borris			Gns.
	1944	1945	1946	1947	1944	1945	1946	1947	1944	1945	1947	
Klein nr. 18	104	129	123	115	122	127	128	109	118	100	107	117
Svaløf Atlas	106	105	131	97	133	117	106	101	105	116	99	110
La Plata	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Roland 35	100	93	93	98	96	85	88	89	59	77	102	90
Concurrent (Spindhør)....	88	60	80	75	83	85	65	70	78	56	70	74
Dæhnfeldt Elite 369	—	137	118	111	128	138	152	112	—	118	106	124
Øtofte 58/41	—	131	114	104	—	138	134	107	—	112	104	119
Stensballe	—	122	98	105	—	123	119	111	—	106	113	113
Øtofte 58/41	—	104	93	107	—	111	137	118	—	114	112	112
Trifolium	—	—	135	104	—	—	147	108	—	—	105	120

Det fremgår af tabel 1, at forholdet mellem sorterne varierer ret stærkt fra forsøg til forsøg. Noget af denne variation skyldes antagelig angreb af sygdomme, navnlig stængelpletsyge og i et enkelt forsøg visnesyge, samt måske især lejesæd i forskellig grad. Ved Lyngby i 1945 var således de fleste sorter angrebet af stængelpletsyge og visnesyge. La Plata var gået lidt, Øtofte 58/41 en del og Concurrent stærkt i leje, og især de to sidstnævnte giver et forholdsvis lille frøudbytte. I 1946 var La Plata, Øtofte 58/41 og Stensballe gået lidt i leje, og navnlig de to sidstnævnte ligger forholdsvis lavt i frøudbytte. Ved Aarslev var La Plata, Roland og Øtofte 58/41 både i 1945 og 1946 stærkere angrebet af sygdomme og gået mere i leje end de øvrige sorter, og i hvert fald La Plata og Roland klarer sig forholdsvis dårligt, og dette gælder også Øtofte 58/41 i 1945. Også det lave udbytte af Roland 35 ved Borris i 1944 har sin årsag i stærkere lejesæd (sygdom?) end i de øvrige sorter. Men iøvrigt viser resultaterne overensstemmende, at de fleste af de nye sorter giver betydeligt større frøudbytte end La Plata. Forskellen er mindst i 1947, hvor hørrer ikke var angrebet af sygdomme, og dette kunne tyde på, at en del af de nye sorters overlegenhed skyldes mindre modtagelighed for sygdomme. Ro-

land 35 giver i de fleste forsøg en del og Concurrent i alle forsøg betydelig mindre frøudbytte end La Plata.

Tabel 2 angiver det gennemsnitlige frøudbytte for hvert forsøgssted og for alle forsøg.

Tabel 2. Forsøg med sorter af oliehør.
Frøudbytte.

Gennemsnit 1944—1947.

Sortsbetegnelse	Lyngby		Aarslev		Borris		Gennemsnit		
	Antal forsøg	hkg pr. ha	Antal forsøg	hkg pr. ha	Antal forsøg	hkg pr. ha	Antal forsøg	hkg pr. ha	Forh.-tal
Klein nr. 18.....	4	18.2	4	20.3	3	14.4	11	17.9	117
Svaløf Atlas.....	4	16.8	4	19.0	3	14.0	11	16.8	110
La Plata.....	4	15.4	4	16.8	3	13.3	11	15.3	100
Roland 35.....	4	14.4	4	14.9	3	10.9	11	13.8	90
Concurrent (Spindhør)	4	11.8	4	12.7	3	9.1	11	11.3	74
Dæhnfeldt Elite 369..	3	18.7	4	22.0	2	14.7	9	19.0	124
Øtofte 59/41.....	3	17.7	3	21.8	2	14.1	8	18.2	119
Stensballe.....	3	16.8	3	20.2	2	14.8	8	17.3	113
Øtofte 58/41.....	3	15.5	3	20.7	2	14.9	8	17.2	112
Trifolium.....	2	18.1	2	21.8	1	13.8	5	18.3	120

Resultaterne fra de tre forsøgssteder stemmer godt overens, dog klarer Øtofte 59/41 og Trifolium sig forholdsvis dårligt ved Borris. I gennemsnit for alle forsøgene kommer Dæhnfeldt Elite 369 højest med 24 pct. større frøudbytte end La Plata, derefter følger Trifolium, Øtofte 59/41 og Klein nr. 18 med 20—17 og Stensballe, Øtofte 58/41 og Svaløf Atlas med 13—10 pct. større frøudbytte end denne, medens Roland 35 og Concurrent ligger henholdsvis 10 og 26 pct. under La Plata i frøudbytte. I de orienterende forsøg 1940—43 gav Roland 35 og Concurrent henholdsvis 7 og 25 pct. mindre frøudbytte end La Plata, altså omtrent samme forhold, men dog lidt bedre for Roland 35 end i 1944—1947, hvor den har været stærkere angrebet af sygdomme end La Plata.

Føretages efter M. Jørgensen ¹⁾ en beregning af usikkerheden på den gennemsnitlige udbytteforskel mellem La Plata og hver af de øvrige sorter, får man følgende:

¹⁾ M. Jørgensen: Om beregning af usikkerheden på forsøgsresultater. T. f. Pl. bd. 26. s. 149.

Oversigt over usikkerheden på den gennemsnitlige udbytteforskel fra La Plata.

	Antal forsøg	Forskel fra La Plata hkg frø pr. ha	Usikker- hed \pm	Forskel Usikkerhed
Klein nr. 18.....	11	+ 2.6	0.49	5.3
Svaløf Atlas.....	11	+ 1.5	0.54	2.8
Roland 35.....	11	\div 1.5	0.46	3.3
Concurrent (spindhør).....	11	\div 4.0	0.47	8.5
Dæhnfeldt Elite 369.....	9	+ 3.8	0.79	4.8
Øtofte 59/41.....	8	+ 2.9	0.88	3.3
Stensballe.....	8	+ 2.0	0.55	3.6
Øtofte 58/41.....	8	+ 1.9	0.65	2.9
Trifolium.....	5	+ 3.0	1.19	2.5

Usikkerheden på de fundne forskelle er desto større jo færre forsøg sammenligningen med La Plata har omfattet. Men alligevel må forskellene såvel positive som negative, betegnes som sikre, idet forskellen divideret med usikkerheden i alle tilfælde er over 2.

Stråudbyttet som gennemsnit for alle forsøg fremgår af følgende oversigt:

	Antal forsøg	hkg strå pr. ha	Forholdstal
Klein nr. 18.....	11	23.9	84
Svaløf Atlas.....	11	25.6	90
La Plata.....	11	28.3	100
Roland 35.....	11	28.8	102
Concurrent (spindhør).....	11	43.1	152
Dæhnfeldt Elite 369.....	9	27.8	98
Øtofte 59/41.....	8	29.2	103
Stensballe.....	8	29.7	105
Øtofte 58/41.....	8	31.5	111
Trifolium.....	5	24.4	86

Rækkefølgen i stråudbyttet står omtrent i omvendt forhold til frøudbyttet. Klein nr. 18, Trifolium og Roland 35 ligger dog forholdsvis lavt i stråudbytte. Spindhørsorten Concurrent giver ca. $1\frac{1}{2}$ gange så stort stråudbytte som La Plata og ca. 40 pct. mere end den olieørtsort, der giver størst stråudbytte. Af olieørtsorterne står Øtofte 58/41 højest i stråudbytte, 31.5 hkg pr. ha, og Klein nr. 18 lavest, 23.9 hkg pr. ha. Normalt vil olieørtsstrået næppe blive udnyttet til udvinding af spindemateriale, men selv om det skulle være tilfældet, vil den forskel, der er i stråudbytte

mellem olieørterne, antagelig ikke få nogen betydning for valget af sort, når blot strået er så langt, at hørrer kan høstes med binder.

Frøkvalitet og råfedtudbytte. I frøafgrøden fra samtlige forsøg er udført kornvægtsbestemmelse, og i frøafgrøden fra forsøgene ved Aarslev tillige bestemmelse af råfedt. De gennemsnitlige resultater af disse undersøgelser samt udbyttet af råfedt beregnet på grundlag af gennemsnitsanalyserne og det gennemsnitlige frøudbytte af samtlige forsøg er meddelt nedenstående:

	Kornvægt	pct. råfedt	Råfedtudbytte	
	mg	i frøet	kg pr. ha	forholdstal
Klein nr. 18.....	7.9	38.6	691	120
Svaløf Atlas.....	10.2	38.1	640	112
La Plata.....	6.6	37.5	574	100
Roland 35.....	7.3	38.0	524	91
Concurrent (spindhør)....	5.5	33.2	375	65
Dæhnfeldt Elite 369.....	7.9	39.6	752	131
Øtofte 59/41.....	7.4	38.2	695	121
Stensballe.....	6.8	38.4	664	116
Øtofte 58/41.....	6.7	38.0	654	114
Trifolium.....	8.0	38.1	697	122

Frøstørrelsen varierer fra 10.2 mg pr. frø hos Svaløf Atlas til 5.5 mg hos Concurrent. Næstefter Svaløf Atlas i frøstørrelse følger Trifolium, Dæhnfeldt Elite 369 og Klein nr. 18 med 8.0—7.9 mg, Øtofte 59/41 og Roland 35 med 7.4—7.3 mg og sidst af de egentlige olieørter kommer Stensballe, Øtofte 58/41 og La Plata med 6.8—6.6 mg pr. frø. For Øtofte 59/41 dækker gennemsnittet over ret store variationer.

I råfedtindhold i frøet kommer Dæhnfeldt Elite 369 højest med 39.6 pct., derefter Klein nr. 18, Stensballe, Øtofte 59/41 og Trifolium med henholdsvis 38.6, 38.4, 38.2 og 38.1 pct. Roland 35 og Øtofte 58/41 har begge 38.0 og sidst af olieørterne La Plata med 37.5 pct. Concurrent ligger i en klasse for sig med kun 33.2 pct. råfedt i frøet.

Selv om sorterne har noget forskelligt råfedtindhold, viser tallene for råfedtudbytte, at rækkefølgen heri er nøjagtig den samme som rækkefølgen i frøudbytte, men forskellen mellem yderpunkterne er blevet større. Dæhnfeldt Elite 369 giver 752 kg

råfedt pr. ha eller 31 pct. mere end La Plata, og Concurrent giver 375 kg råfedt pr. ha eller 35 pct. mindre end La Plata. I frøudbytte gav de to sorter henholdsvis 24 pct. større og 26 pct. mindre end La Plata.

Strå længde, lejetilbøjelighed, blomstrings- og høstdato. Sorternes strå længde er målt i de fleste forsøg, og i forsøg med forskel i lejetilbøjelighed er denne bedømt efter en karakter-skala 0—10, hvor 0 angiver helt opretstående og 10 helt liggende hør. I flertallet af forsøgene er noteret dato for begyndende og afsluttende blomstring, og i alle forsøgene er noteret høstdato, der som regel nogenlunde svarer til modningsdato. De gennemsnitlige resultater af disse observationer ses af nedenstående oversigt:

	Strå- længde i cm	Lejetil- bøjelighed 0—10	Dato for		høst- ning
			beg. blomstring	afsl. blomstring	
Klein nr. 18.....	51	0.7	24/6	20/7	26/8
Svaløf Atlas.....	54	1.6	24/6	21/7	26/8
La Plata.....	60	1.9	24/6	22/7	26/8
Roland 35.....	61	2.7	25/6	21/7	25/8
Concurrent (spindhør)...	68	2.2	26/6	19/7	22/8
Dæhnfeldt Elite 369	56	1.0	25/6	24/7	29/8
Øtofte 59/41.....	60	0.9	25/6	20/7	27/8
Stensballe.....	57	1.6	25/6	25/7	30/8
Øtofte 58/41.....	63	2.7	25/6	20/7	28/8
Trifolium.....	55	0.9	25/6	23/7	28/8

Forholdet mellem sorternes strå længde er omtrent som forholdet i stråudbytte. Af olieørsorterne har Klein nr. 18 det korteste strå, 51 cm, og Øtofte 58/41 det længste, 63 cm. Concurrent har kun 5 cm længere strå end Øtofte 58/41, og når den alligevel giver et forholdsvis langt større stråudbytte end denne, skyldes det tættere plantebestand og større teknisk strå længde hos Concurrent.

Sorternes lejetilbøjelighed er gennemgående tiltagende med strå længden. Den er størst i Øtofte 58/41 og Roland 35 og mindst i Klein nr. 18. Men af optegnelserne til forsøgene fremgår også, at de to førstnævnte sorter, navnlig Roland 35, samt La Plata har været hyppigere og stærkere angrebet af sygdomme, særlig af stængelpletsyge, end de øvrige sorter. Og når Concurrent, der har

længere strå end Øtofte 58/41, viser mindre lejetilbøjelighed end denne, skyldes det antagelig mindre sygdom i Concurrent.

Af datoerne for begyndende og afsluttet blomstring og høstning fremgår, at hørren blomstrer i omtrent en måned, og at der derefter medgår godt en måned indtil modning. Men der er nogen forskel på sorterne. Medens der ved begyndende blomstring kun er et par dages forskel i tidlighed, er der indtil 6 dages forskel ved blomstringens afslutning og 8 dage ved modning. Spindhørren har en kortere blomstringstid og modner forholdsvis hurtigere end olieørren. Af olieørresorterne kommer Roland 35 den nærmest, og Stensballe har haft den længste blomstrings- og modningstid. Efter høstdatoerne er Concurrent 3 dage tidligere moden end den tidligste olieør, der er Roland 35. Efter denne følger Klein nr. 18, Svaløf Atlas og La Plata med 1 dag, Øtofte 59/41 med 2, Øtofte 58/41 og Trifolium med 3, Dæhnfeldt Elite 369 med 4 og Stensballe med 5 dage senere modning.

Oversigt over sorterne.

La Plata (måleprøve) er i 1940 modtaget fra Dansk Soyakagefabrik, København. Den er et af de frøpartier af La Plata, der gav størst frøudbytte i forsøgene 1940—1943. I en del af forsøgene har den været noget angrebet af stængelpletsyge.

Klein nr. 18 er en argentinsk sort, tiltrukket af ingeniør Enrique Klein, Estación, Plá, Argentina. Sorten er importeret af A/S Langelands Frøavlskompagni, Rudkøbing, og indsendt til forsøgene gennem Pajbjergfonden, Børkop. Den har givet 17 pct. større frøudbytte og 16 pct. mindre stråudbytte end måleprøven. Strået er kort og stivt. Frøene er ret store med ret højt råfedtindhold. Den har i enkelte forsøg været ret stærkt angrebet af stængelpletsyge og i et forsøg tillige af visnesyge.

Svaløf Atlas tilhører Sveriges Utsädesförening, Svaløf. Sorten er tiltrukket af frø købt på et apotek og formenes at nedstamme fra marokkansk olieør. I frøudbytte giver den 10 pct. mere og i stråudbytte 10 pct. mindre end måleprøven. Blomster, kapsler og frø er meget store, og frøene har et ret højt råfedtindhold. I en del af forsøgene har sorten været lidt angrebet af stængelpletsyge og i et enkelt forsøg også af visnesyge.

Roland 35 er en tysk sort, tiltrukket ved Kaiser-Wilhelm-

Institutet für Bastfaserforschung, Sorau. I forsøgene har denne givet 10 pct. mindre frøudbytte og 2 pct. større stråudbytte end måleprøven. Dens strå er en ubetydelighed længere, men knap så stivt som dennes. Frøene er lidt større, og deres råfedtindhold lidt højere end hos måleprøven. Sorten har i en del af forsøgene været ret stærkt angrebet af stængelpletsyge og i et enkelt af visnesyge.

Concurrent er en hollandsk, frørig spindhørsort, som er tiltrukket af dr. J. C. Dorst. Den har givet 26 pct. mindre frøudbytte end måleprøven, men til gengæld 52 pct. større stråudbytte. Ved produktion af hørfrø alene får den næppe interesse, men hvis strået kan afsættes til udvinding af spindemateriale, vil den uden tvivl have større dyrkningsværdi end nogen af olieørterne. Dens strå er betydeligt længere, dets indhold af taver meget større og tavers kvalitet langt bedre end hos olieørren. Concurrent har mindre frø, og disses indhold af råfedt er væsentligt lavere end olieørrens. Den har kun været ubetydeligt angrebet af stængelpletsyge, i et enkelt forsøg noget af visnesyge. Sorten dyrkes i stort omfang som spindhør her i landet. Den synes at egne sig godt for grønskætning.

Dæhnfeldt Elite 369 tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense. Denne sort er ligesom de fire følgende udvalgt i La Plata-hør. Sorten, der kun har deltaget i 9 forsøg, har givet et meget stort frøudbytte, 24 pct. mere end måleprøven. Den er noget kortere og stivere end måleprøven, men har givet omtrent samme stråudbytte som denne. Frøene er ret store og har et højt råfedtindhold. Sorten modner lidt senere end måleprøven. I 1947 varierede den noget i højde. I et enkelt forsøg har den været ret stærkt angrebet af stængelpletsyge.

De tre følgende sorter har kun været med i 1945, 1946 og 1947, ialt 8 forsøg.

Øtofte 59/41 tilhører Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning. Sorten har givet 19 pct. større frøudbytte end måleprøven. Strået er af samme længde som måleprøvens, men noget stivere, og den giver 3 pct. større stråudbytte end denne. Frøene har varieret en del i størrelse, og råfedtindholdet er ret højt. Den har i enkelte forsøg været noget angrebet af stængelpletsyge.

Stensballe tilhører A/S Østergaards Frøavl, Stensballe, Horsens. I frøudbytte har den givet 13 og i stråudbytte 5 pct. mere end måleprøven. Strået er noget kortere og lidt stivere end dennes. Det varierede noget i højde i 1947. Frøstørrelsen er kun lidt afvigende fra måleprøvens, men råfedtindholdet er ret højt. Modningen falder forholdsvis sent. Sorten har i enkelte forsøg været noget angrebet af stængelpletsyge og i et forsøg meget angrebet af visnesyge.

Øtofte 58/41, der tilhører Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og Danske Landboforeningers Frøforsyning, er den længste af samtlige olieørter. Den har givet større udbytte end måleprøven både af frø og strå, henholdsvis 12 og 11 pct. Strået er lidt blødt, og i 1947 varierede det ret stærkt i højde. Frøenes størrelse er omtrent som måleprøvens, men råfedtindholdet er lidt højere. I en del forsøg har den været noget angrebet af stængelpletsyge.

Trifolium tilhører A/S Markfrøkontoret Trifolium, København. Sorten har kun været med i 5 forsøg, og resultaterne meddeles derfor med forbehold. Den har givet 20 pct. større frøudbytte og 14 pct. mindre stråudbytte end måleprøven. Strået er ret kort og stivt, og frøene er ret store med ret højt råfedtindhold.

Tabel 3. Forsøg med sorter af olieør.
hkg pr. ha.

Sort	Ialt	Frø	Strå	Ialt	Frø	Strå	Ialt	Frø	Strå	Ialt	Frø	Strå
	1944			1945			1946			1947		
Lyngby.												
Klein nr. 18	40.7	14.3	15.6	73.8	19.6	34.5	60.4	18.1	26.6	70.0	20.6	38.6
Svaløf Atlas	43.9	14.6	15.6	73.6	15.9	36.1	64.6	19.2	29.4	73.4	17.4	42.8
La Plata	44.0	13.7	19.9	82.1	15.2	42.9	64.1	14.7	36.1	70.6	17.9	42.8
Roland 35	43.8	13.7	20.4	67.3	14.2	41.4	56.4	13.7	28.2	76.1	17.5	45.1
Concurrent (spindh.)	48.1	12.1	29.8	67.1	9.2	46.4	56.7	11.7	32.3	72.6	13.4	51.9
Dæhnfeldt Elite 369	—	—	—	75.5	20.8	38.2	64.0	17.4	32.4	80.5	19.9	45.9
Øtofte 59/41	—	—	—	72.7	19.9	38.2	63.3	16.8	34.9	72.4	18.6	44.3
Stensballe	—	—	—	77.9	18.6	42.0	63.9	14.4	33.7	83.3	18.8	48.6
Øtofte 58/41	—	—	—	82.6	15.8	44.0	63.7	13.7	36.7	78.7	19.2	50.4
Trifolium	—	—	—	—	—	—	62.4	19.8	27.6	72.9	18.6	40.7
Aarslev.												
Klein nr. 18	47.2	16.6	15.1	62.8	24.6	20.0	53.6	17.8	24.8	54.0	22.1	19.2
Svaløf Atlas	48.4	18.1	13.0	64.8	22.7	22.4	52.4	14.8	25.6	56.4	20.5	21.6
La Plata	49.6	13.6	13.0	64.4	19.4	23.2	57.6	13.9	27.8	54.0	20.2	22.0
Roland 35	45.2	13.0	17.1	61.6	16.5	22.4	50.8	12.2	27.0	56.0	18.0	25.0
Concurrent (spindh.)	67.2	11.3	43.3	78.8	16.4	50.5	66.4	9.0	48.1	61.0	14.2	37.8
Dæhnfeldt Elite 369	48.4	17.4	15.4	67.6	26.8	24.8	58.0	21.1	26.2	59.2	22.6	23.6
Øtofte 59/41	—	—	—	71.2	26.9	25.6	59.6	18.6	28.0	57.2	21.6	24.7
Stensballe	—	—	—	63.2	23.9	23.2	58.8	16.5	28.2	60.8	22.4	25.2
Øtofte 58/41	—	—	—	69.2	21.6	30.0	59.6	19.0	28.4	64.4	23.8	25.6
Trifolium	—	—	—	—	—	—	58.8	20.4	26.9	54.8	21.6	18.4
Borris.												
Klein nr. 18	47.2	13.9	18.0	47.1	11.6	21.0	—	—	—	58.3	17.7	29.7
Svaløf Atlas	44.5	12.4	15.5	57.7	13.4	26.0	—	—	—	64.8	16.3	33.5
La Plata	48.7	11.8	18.3	57.2	11.6	27.0	—	—	—	66.4	16.5	38.1
Roland 35	41.8	7.0	21.0	48.1	8.9	25.5	—	—	—	71.8	16.9	43.3
Concurrent (spindh.)	65.9	9.2	45.8	50.8	6.5	35.8	—	—	—	71.9	11.5	52.4
Dæhnfeldt Elite 369	—	—	—	59.2	13.7	30.0	—	—	—	58.4	17.5	30.8
Øtofte 59/41	—	—	—	59.2	13.0	30.3	—	—	—	64.2	17.1	36.2
Stensballe	—	—	—	59.2	12.3	31.0	—	—	—	66.1	18.7	34.8
Øtofte 58/41	—	—	—	60.7	13.2	30.7	—	—	—	65.0	18.5	34.7
Trifolium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61.6	17.3	31.5